

בתי המשפט

<u>עת"מ 754/04</u>		<u>בבית המשפט המחוזי בירושלים</u>	
		<u>בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים</u>	
10/10/2004		כב' השופטת מוסיה ארד - סגנית נשיא	בפני:

בעניין: 1. מיס ון בדווי ת"ז 029873833

2. האלד בדווי ת"ז 029873833
 ע"י ב"כ עו"ד פראס חסונה ו/או חאזם אנסארי העותרים

נ ג ד

1. מנהל הלשכה האזורית למנהל האוכלוסין

2. שר הפנים
 באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים המשיבים

פסק דין

העותרת תושבת קבע במדינת ישראל. בשנת 1993 נישאה העותרת לעותר, תושב האזור. כעבור שנתיים, בשנת 1995, הגישה העותרת בקשה לאיחוד משפחות עבור העותר. הבקשה הוגשה בלשכת המשיב בבאר שבע, מקום מגורי בני הזוג באותה עת.

בשנת 2001 עברו העותרים להתגורר בירושלים. העותרים ביקשו להעביר את תיקם אצל המשיב לירושלים, אך נאמר להם כי הדבר איננו אפשרי. בלית ברירה הגישו העותרים ביום 24.1.02 בקשה חדשה ללשכת המשיב בירושלים. ביום 12.5.02 נתקבלה החלטת הממשלה לפיה אין המשיב מטפל בבקשות לאיחוד משפחות של תושבי האזור. ביום 5.6.03, משנודע לעותרים כי מדיניות המשיב שונתה ועתה ממשיך הוא לטפל בבקשות שהוגשו לפני קבלת החלטת הממשלה, שבו ופנו למשיב כדי לברר מה עלה בגורל בקשתם. ביום 20.7.03, פנו העותרים פעם נוספת למשיב, כל תשובה לא נתקבלה מהמשיב. בצר להם, הגישו העותרים ביום 28.7.03 עתירה לבית משפט זה (עת"מ 1078/03).

בתגובה לעתירה, הודיע המשיב לבית המשפט כי בקשת העותרים תטופל תוך זמן סביר וכי עד למתן החלטה בבקשה, לא יגורש המשיב מהארץ. נוכח הצהרה זו, ביקש המשיב כי העתירה תימחק. ביום 8.9.03, נעתרתי לבקשה והוריתי על מחיקת העתירה ללא צו להוצאות.

ביום 27.5.04 נאלצו העותרים להגיש עתירה נוספת לבית המשפט. המשיבים טענו כי חלפו תשעה חודשים מיום מתן פסק הדין בעתירתם והמשיב, על אף הצהרתו לבית המשפט, טרם החליט בבקשתם. העותרים תארו את הסבל הרב הנגרם להם מדי יום ביומו, בשל המעבר במחסום כוחות הביטחון הנמצא בין ביתם ובין שאר חלקי העיר. העותרים שבו ופנו אל המשיב ביום 11.1.04 וכן ביום 16.2.04, אך המשיב לא ענה על פניותיהם.

בתשובתו לעתירה, טען המשיב כי ביום 14.8.03 שלח לעותרים דרישה להמצאת מסמכים נוספים להוכחה כי מרכז חייהם בישראל. ביום 11.1.04 המציאו העותרים מסמכים עדכניים אך "לא המציאו הוכחות והסברים לגבי מקומות מגוריהם מיום נישואיהם עד ליום המצאת המסמכים". בשל עומס עבודה לא ניתנה תשובה סופית לבקשתם.

בא כוח העותרים השיב כי העותרים לא קיבלו את המכתב הנטען מיום 14.8.03. העתק המכתב שצורף למכתב התשובה מלמד בברור כי הוא נשלח לתיבת דואר בלתי מוכרת. המשיב יודע כי העותרים מיוצגים על ידי בא כוחם ולפיכך היה עליו לשלוח את המכתב לכתובתו ולא לתיבת דואר בלתי ידועה. יתרה מזו, לטענת בא כוח העותרים, המציאו העותרים למשיב את כל המסמכים שנדרשו ודרישתו עתה למסמכים נוספים נועדה רק לתרץ את דחיית הטיפול בבקשתם לזמן נוסף.

בפי באת כוח המשיב, עו"ד ויינר, לא הייתה תשובה לטענותיו של בא כוח העותרים. תחילה, טענה כי העותרים קיבלו כבר בעבר לתיבת הדואר האמורה מכתב מהמשיב, ולאחר מכן תיקנה עצמה וציינה כי אין הדבר כך. באת כוח המשיב, גם לא הסבירה, מדוע לא השיב המשיב לפניות העותרים.

הנסיבות המתוארות לעיל מלמדות כי המשיב משתהה בטיפולו בעניינם של העותרים מעבר לזמן הראוי ואיננו מקיים את חובתו להפעיל את סמכותו תוך זמן סביר. עניינם של העותרים תלוי ועומד לפני המשיב מזה מספר שנים, בלא שהתקבלה בו כל החלטה, כתוצאה מכך אף נאלצו העותרים להגיש שתי עתירות לבית משפט זה. בנסיבות אלה, לא נותר לי אלא להורות למשיב ליתן החלטתו בבקשת העותרים תוך עשרה ימים מהיום.

בשולי החלטה זו אעיר, כי עתירה זו היא דוגמה אחת מני רבות לטיפול בלתי הולם מאת המשיב בבקשות לאיחוד משפחות. התמונה העולה מהעתירות הרבות המוגשות לבית משפט זה מדי יום ביומו מלמדת, כי במקרים רבים טיפול המשיב בבקשות אינו תואם כללי מינהל תקין. יודגש, כי הערות אלו אין עניינן מדיניות המשיב והחלטותיו לגוף הבקשות לאיחוד משפחות, אלא עניינן דרך הטיפול בבקשות ואופן התנהלותה של לשכת המשיב במזרח העיר.

עתירות רבות מוגשות למשיב ואינן מטופלות במשך שנים; יתרה מזו, פניות רבות אל המשיב כלל אינן נענות; פעמים רבות נדרשים הפונים שוב ושוב להמציא מסמכים שכבר הומצאו; אין למשיב

נהלים ברורים, הנהלים אינם מתפרסמים כראוי; על אף העומס הרב המוטל על הלשכה במזרח העיר והקושי הממשי להיכנס אליה, נדרשים הפונים שוב ושוב להתייצב פיזית בלשכה, כל זאת, כאשר ניתן, למצער לגבי חלק מהמטלות, להסתפק במשלוח בדואר רשום; תשובות המשיב לעתירות מוגשות בדרך כלל באיחור; לעיתים מזומנות כתבי התשובה אינם מוגשים כלל; דחיות רבות מתבקשות חדשים לבקרים. במקרים רבים מדובר במספר דחיות בכל עתירה. כל זאת, כשהמועד להגשת כתבי התשובה הוארך לפי בקשת המשיב ונקבע ל- 60 ימים; במקרים רבים מתבקשות דחיות בסמוך מאוד למועד הדיון. עקב כך, לא ניתן לקבוע תיק אחר למועד זה, יומן בית המשפט משתבש והדיונים נדחים ומתארכים.

כתוצאה מסדרי מינהל פגומים, כמתואר לעיל, הנוקקים להחלטת המשיב ניזוקים, ובית המשפט לעניינים מנהליים במחוז ירושלים "מוצף" בעתירות מדי יום ביומו. כל שופטי בית המשפט לעניינים מנהליים וכן פרקליטים, פקידי עזר, קלדניות ואנשי מזכירות הן בפרקליטות והן בבית משפט נאלצים להקדיש זמן רב לטיפול בעתירות אלה. הטיפול המסורבל והמתיש בנושא, בלשכת המשיב במזרח העיר, גורר עבודה מיותרת ורבה לפרקליטות ולבית המשפט וזמן יקר ומשאבים רבים במערכות אלה מבוזבזים לריק.

יודגש, כי בית המשפט ער לכך שהטיפול בבקשות לאיחוד משפחות מצריך בדיקה יסודית העשויה להיות ממושכת וכי לשכת המשיב במזרח העיר נושאת בעומס עבודה רב וסובלת מחוסר כוח אדם. עם זאת, הליקויים בטיפול בנושא, חורגים ממתחם הסבירות גם בהתחשב בנסיבות ובמשאבים המוגבלים.

העתירה מתקבלת ועל המשיב לפעול בהתאם לאמור לעיל.

המשיב ישא בהוצאות העותרים בסכום של 10,000 ₪ נכון להיום.

המזכירות תשלח העתק החלטה זו לפרקליט המחוז וליועץ המשפטי לממשלה.

ניתן היום כ"ה בתשרי, תשס"ה (10 באוקטובר 2004) בהעדר הצדדים.